

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

Янгиликлар, воқеалар

Қисқаларда

□ **КЕЧА** Ҳамза туманидаги 155-мактабда Ғулом Усмон номи маҳалла фуқаролари билан ҳамкорликда «Аёл ила олам мунаввар» мавзусида бўлиб ўтган тадбир Оналар ва болалар йилига бағишланди.

□ **КЕЧА** Бектемир туманидаги 574-болалар боғчасида туман хотин-қизлар кўмитаси, «Соғлом авлод» жамғармасининг Бектемир туман бўлими ҳамда туман халқ таълими бўлими ҳамкорлигида Оналар ва болалар йили муносабати билан «Мактабгача таълим муассасаларида экологик тарбиянинг вазифалари» мавзусида амалий семинар ўтказилди.

□ **КЕЧА** Акмал Икромов туманидаги юридик коллежда туман ҳокимлиги ҳамда Маънавият ва маърифат маркази ташаббуси билан бўлиб ўтган тадбир «Суд-ҳуқуқ ислохотлари: мақсад ва вазифалар» деб номланди.

□ **БУГҲУН** Мирзо Улугбек туманидаги 3-Бизнес мактабиде ўтказилган тадбирда юртимизда олиб борилаётган иқтисодий ислохотлар ҳақида атрофлича фикр юритилди.

□ **ШАХРИМИЗДА** 389 та уй-жой коммунал ширкатлари ташкил этилган бўлса, шундан 5 таси масъулияти чекланган жамиятлардир. Пойтахтимиздаги 9 мингга яқин кўпқаватли уйлардаги иситиш-совутиш тизимларини таъмирлаш, умуман кишик мавсумга тайёргарлиқни муваффақиятли ниҳоялаш мақсадида шаҳар ҳокимлиги томонидан ташкил этилган комиссия маълумотларига кўра бу борадаги муаммолар тез кунларда ҳал этилади.

Мамлакатимизда кичик ва ўрта тадбиркорлиқни ривожлантириш учун давлатимиз томонидан зарур бўлган барча шарт-шароитлар яратилгандир. Шу боис ҳам улар томонидан ишлаб чиқарилаётган сифатли маҳсулотлар чет элларга ҳам экспорт қилинаётган. Бу эса ўз навбатида республикамиз иқтисодиётини бундан дарқорорлаштиришда муносиб хисса бўлмоқда. Бундан ўн йил олдин иш бошлаган «ТЭКИ» кичик корхонасида асосан кичик ва ўрта тадбиркорлик учун қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича турли кичик асбоб-ускуналар ва халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарилади.

□ **ТОШКЕНТ** шаҳар қўшимча таълим маркази мактаб ўқувчиларининг кузги таътилни мазмунли ўтказишлари учун зардўзлик, наққошлик, каштачилик, дурадгорлик ва бошқа ҳар хил тўғаракларни ташкил этди. Таътилни биринчи кун эса марказда «Қизил, сарик, яшил» деб номланган тадбир бўлиб ўтди.

□ **ТОШКЕНТ** хайвонот боғи раҳбарияти ўқувчиларга кузги таътилда мароқли дам олишларини ташкиллаштириш мақсадида боғдаги аквариумга денгизда яшайдиган акулани ҳам келтирди. Боғда туғилган Амур йулбарси эса 45 кунлик бўлди. Хуллас, шохли баллиқлар, мушқсимон акулалар болажонларда катта қизиқиш уйғотиши табиий.

□ **ЎЗБЕКИСТОН** киночилар уйида кинотанқидчилар, кинорежиссёрлар ҳамда кинодраматурглар иштирокида бўлиб ўтган конференцияда 2000 йилда мамлакатимизда яратилган кино асарларига таҳлилий баҳо берилди.

□ **«БИНАФША»** болалар шоу гуруҳи ташкил этилганига бир йил бўлишига қарамай шу кунгача мазкур гуруҳ урта концерт дастури тайёрлади, «Шарқ тараоналари» фестивалида иштирок этди. Яқинда эса «Бинафша» суратга тушган «Саргузаштлар асири» фильмининг тақдимот маросими ўтказилди.

□ **«ТУРКИСТОН»** концерт саройида санъат соҳасининг мутасаддилари иштирокида ўтказилган тадбирда эстрада санъати хонандаларига қонуний тарзда фаолият олиб боришларини тасдиқловчи лицензия топширилди.

□ **ТОШКЕНТДА** мактабгача тарбия муассасалари тарбияланувчилари учун мамлакатимиздаги қўғирчоқ театллари иштирокида ўтказиб келинаётган «Қўғирчоқ театри» курик-танловининг республика босқичи ниҳоясига етди.

«Шарқ гули» ҳиссadorлик жамиятида ўз касбининг усталари бўлган қўғирчоқ кули гул каштачилар меҳнат қилишади. Улардан бири сиз суратда кўриб турган Шаҳодат Маҳкамовадир. Бу пешқадам ишчи томонидан тайёрланадиган маҳсулотлар ҳамшира сифатлиги билан ажралиб туради.

Тоҳир Ниғматуллин олган сурат.

ОБУНА-2002 • ОБУНА-2002

«Оқшом» – доимий ҳамроҳингиз, дилкаш сўхбатдошингиз

Чиндан ҳам шундай, қадри «Оқшом» муштарийлари. Шу кунларда ўзингиз сезиб ўқийдиган «Тошкент оқшом» газетасига 2002 йил учун обуна давом этмоқда. Бинобарин, у сизга ҳар доим ҳам энг яқин ҳамдам, ҳамфикр ва маслаҳатгўй бўлиб келган. Бунини шу кунларда тахриратига йўллаётган дил сўзларингиздан ҳам билиш мумкин. Газетига бўлган меҳр-мухаббатингиз, садоқатингиз учун сизларга самимий ташаккур билдирган ҳолда, шу кунларда пойтахтимизнинг барча алоқа бўлимларида газетига обуна расмийлаштирилаётганлигини янада бир бор эслатиб ўтаемиз.

«Тошкент оқшом» келгуси йилда ҳам мамлакатимизда, унинг пойтахтида, жаҳонда рўй бераётган энг сўнгги янгиликларни тезкор

усулда ёритади, ўзингиз сезиб ўқийдиган ранг-баранг мавзудег мақолалар газета саҳифаларидан мунтазам ўрин олади. Шундай экан, вақтни бой бермай севимли газетангизга обуна бўлишга шошилинг. Шундай қилсангиз 2002 йилнинг дастлабки кунидан бошлаб «Оқшом» хонадонингизга ўзи кириб боради.

Қулай ва тежамкор

Ушбу маҳсулотлар бугунги кунда тадбиркорлар томонидан эътибор этилиб, тежамкорлиги, иқчамлиги ва чидамлилиги билан ажралиб туради. Жумладан, дон маҳсулотларини қайта ишлаш тегиригидан, макарон ишлаб чиқарувчи ускуна, ўсимлик ёғи олиш учун қурилма, печенье ва қутирилган суг ишлаб чиқариш ускуналари, қомбикор, қутирилган мева майдалайдиган жабон талабларига жавоб бера олувчи босқич дастгоҳларни нафақат республикамиздаги тадбиркорлар, балки Болгария, Туркменистон ва тожикистонлик ишбилармонлар ҳам яқини билишади.

Бундан икки йил олдин шу корхонадан макарон ишлаб чиқариш қурилмасини сотиб олган эдик, — дейди биз билан сўхбатда хусусий тадбиркор Мирсодиқ Мусоев. — У ҳали бирон марта панд бергани йўқ. Бу ускунани 2-3 нафар мутахассис бемалол ишлатса бўлади. Унда ҳар кун 600-800 килограмм сиратли макарон ишлаб чиқармоқдамиз.

ИҚТИСОДИЁТ

Ҳа, дарҳақиқат республикамизда муҳим аҳақ ўсган қозғалди тадбиркорлар «ТЭКИ»да ишлаб чиқаришган кичик асбоб-ускуналардан унумли фойдаланиб, халқимизнинг халқ истеъмоли маҳсулотларига бўлган талабини қондириб келишмоқда. Бу тўғрисида корхона раҳбари Евгений Трохимов ўз фикрларини шундай билдирди.

— Назаримда бизнинг ютуғимиз шунда бўлдики, ишлаб чиқараётган кичик асбоб-ускуналаримиз маҳаллий хом ашёни, яъни қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлашга қаратилганлигидир. Бундай ишлаб чиқариш жараёни жуда оддий бўлиб, катта маблагни ҳам талаб этмайди. Ишлаб чиқаришимиз натижаси ўлароқ яқинда яна бир ускуна, тузани йодловчи қурилмани ишлаб чиқара бошлашимиз. Сир эмаски, кейинги пайтларда мамлакатимизда йодланган тузга бўлган талаб ортиб бўлмоқда.

Корхонамизда 40 нафар тажрибали мутахассис хизмат қилапти.

Очил ҲАЗРАТОВ

Тошкент шаҳар ҳокимлигида

Тошкент шаҳар ҳокими Рустам Шоабдурахмоновнинг қарорига кўра Ҳусниддин Саъдиевич Маҳкамов Тошкент шаҳар ҳудудий коммунал фойдаланиш бирлашмаси бш директори лавозимидан озод этилиб, Тошкент шаҳар Чилонзор тумани ҳокими лавозимига тайинланди.

Жаҳонда

□ **Бугун** Тбилисига Туркия Президенти А. Сөзер ташриф буюради. У Грузия Президенти Э. Шеварднадзе билан икки томонлама ҳамкорлик ва терроризмга қарши кураш хусусида сўхбатлашади.

□ **Бугун** Нью-Йоркда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 56-сессияси ўз ишини бошлади.

□ **Бугун** Душанбеда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Афғонистон бўйича махсус вакили Ф. Вендерлейнинг Афғонистон Президенти Б. Раббоний билан учрашуви бўлиб ўтиши кутимокда.

□ **Кеча** Парижда Франция раҳбари билан учрашган Покистон Президенти Первез Мушарраф Афғонистондаги террор ўчоқларига қарши олиб борилаётган ҳаракатларни ёқлаб чикди.

□ **Кеча** ГФР федерал канцлери Герхард Шрёдер мамлакат парламенти депутатларига мурожаат қилиб, 3900 нафар немис ҳарбийларининг Афғонистонда террорчиларнинг уясини йўқ қилиш бўйича халқаро коалиция сафига қўшилиш борасидаги ҳужжатни тасдиқлаб беришни сўради.

□ **ИТАР-ТАСС** ахборот маҳкамасининг хабар беришича, Шимолий альянс қучлари Мозори Шарифни ўз назоратларига олиш учун кенг қўламли ҳарбий амалиётларни бошлаш арафасида турибди.

□ **Кеча** Оқ уй раҳбари Жорж Буш АКШ ўз ядро қўролларини қисқартиришга қарор қилганлигини баён этди.

□ Франция Президенти Жак Ширак келаси хафта араб давлатлари бўйлаб сафарга чиқади. У Миср, Бирлашган Араб Амирликлари ҳамда Саудия Арабистониде бўлиб, макур давлатлар раҳбарлари билан халқаро террорчиликка қарши кураш, Яқин Шарқ можорасини тинч йўл билан ҳал қилиш ва бошқа масалалар бўйича музокаралар олиб боради.

□ Австрия пойтахти Вена шаҳрида жорий йили Марказий Осиё давлатлари мустақиллигининг 10 йиллигига бағишланган аънанавий ретроспектив фильмлар фестивали ниҳоясига етди.

«Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Тошкент шаҳар Кенгашининг саҳифаси

КАМОЛОТ

Истиклол берган имкониятлар

Республикамизда 10 йил мобайнида олиб борилган ислохотларнинг бошланғич нуктаси, бу — таълим соҳасини ислох қилиш. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини яратиш эканлиги ҳеч кимга сир эмас.

Тошкент Давлат шарқшунослик институти ташкил топишдан мақсад эса, нафақат Республикаимизнинг Шарқ мамлакатлари билан муносабатларини ривожлантириш, бу давлатлар тарихи, адабиёти, иқтисоди, шунинг билан бирга бой маданий меросга эга бўлган халқимиз тарихи, ёзма манбаларни аниқлаш кенгрок ва чуқурроқ ўрганишдан иборатдир.

Институтиимиз фаолият кўрсатаётганидан бери иқтидорли, изланувчан талабалар сони йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Ахир ҳамма кулайликларга эга ҳолларда, кутубхоналарда кимнинг ҳам ўқигиси келмайди дейсиз? Ана шундай иқтидорли талабалар ташаббуси билан бир неча йўналишда тўғараклар, клублар ташкил этилиб, уларни шу талабаларнинг ўзлари бошқариб келмоқдалар. Ҳар бир олий даргоҳда бўлганидек бизнинг институтда ҳам иқтидорли талабалар маркази тuzилган. Улар орасида турли илмий таълим стипендия соҳиблари, шаҳар, республика олимпиадалари ғолиблари бор. Утган икки йил мобайнида иқтидорли талабалардан икки нафари Ўзбекистон Республикаси Президенти стипендиясига, бир талаба Банклар ассоциациясининг махсус стипендиясига сазовор бўлдилар. Турт нафар талаба шу йили немис тили бўйича ўтказилган Тошкент шаҳри олий ўқув юртлири ўртасидаги мусобақада ғалаба қозониб, Германияга 1 ойлик йўлланманинг эгаси бўлдилар. Ҳар бир инсон ўз қобилиятига эга бўлганидек, талаба дўстларимиз орасида ҳам кимдир жамоатчи, кимдир спортчи ва яна кимдир журналист. Айнан журналистикага қизиқувчи талабалар мана бир йилдан бери институт қошидаги босмахонада ўз газеталарини чиқармоқдалар. Газетанинг қисқа вақт ичидида ҳаёти анчагина муваффақиятли чиқди. Институт янгилликлари, талабалар ҳаёти, талаба — домла муносабатлари, турли хангомалардан ўрин олган газета нафақат талабалар, балки устозларимиз орасида ҳам

қизиқишга сазовор бўлмоқда. Бу эса ўз навбатида марказ фаолиятига ўзининг жобий таъсирини ўтказмоқда.

Институтнинг ҳар бир талабаси институт ҳисобидан чет элда ўқиш қилиш ҳуқуқига эга. Бунда фақат талабалардан ўрганаётган шарқ ёки ғарб тилини юқори даражада билиши талаб этилади, ҳолос. Бу йил «Умид» жамғармаси гранти соҳиб бўлиб, бир талаба Англияга ва яна бир талаба Канадага ўқишнинг давом эттиришга йўл олди. Ҳозирги кунга қадар 600 дан ортиқ талаба хорижда таҳсил олиб келди. Улар асосан «Умид», АКЕЛС, ДАДД каби ташкилотлар гранти соҳиб бўлиб, республикамиз ижтимоий-сиёсий ҳаётининг турли жабҳаларида сидқидилдан меҳнат қилиб келмоқдалар.

Талабалар ўзларининг кўп вақтларини ўтказадиган кутубхонамиз институт ташкил тошгандан бери фаолият кўрсатади. Кутубхона фондида 60 мингдан ортиқ китоб сақланади. Институт фахрий устозларидан Шоишлом Шомухамедов ўз кутубхоналаридаги китобларидан катта қисмини кутубхонага совға қилганлар. Кутубхона кун сайин бойиб, китоблар миқдори ва мазмунини ортиб бормоқда.

Институтиимизда етарли имкониятлар яратилганлиги бу малакали кадрлар тайёрлашнинг мезони бўлиб, биз ёшлар учун, келажакда ёш давлатимиз раънақи, оқойишталлиги йўлида қўлимиздан келган муносиб ҳиссамизни қўйишга асос бўла олади. Энг муҳими, ёшларимизнинг бошларини қовштириш, улар қизиқиш манфаатларининг рўёғи чиқиш ҳақида онгини ва маънавиятини ўстириш борасида хилма-хил тадбир, анжуманларни ташкил этиб келаятган «Камолот» ижтимоий-сиёсий ҳаракатининг институтдаги бошланғич ташкилотининг роли катта бўлмоқда.

Абдулмунжид КОРИЕВ,
Тошкент Давлат шарқшунослик институти
шарқ филологияси ва хорижий мамлакатлар
тарихи факультетининг III курс талабаси.

«Маҳалла посбонлари» таркиби ёшармоқда

Маълумки, бугунги кунда жамоат ҳавфсизлигини таъминлаш долзарб масаладир. Бу зарур юмушга Миробод тумани ёшлари ҳам бефарқ қарамаётдилар. 20 кишидан иборат 6 та ишчи гуруҳи туман ҳудудидаги маҳаллаларга чиқиб, у ердаги камчиликларни ўрганиб, уларни бартараф этиш бора-сида тегишли ташкилотларга тақлифлар бердилар. Бундан ташқари, туман ҳокими томонидан тасдиқланган ҳамда Ўзбекистон Республикаси «Камолот», ЕИҲ Тошкент шаҳар бўлими Кенгаши билан келишилган режага асосан ҳар бир маҳаллада 14 дан 28 ёшгача бўлган ёшлар билан учрашувлар ўтказилди. Шунинг таъкидлаш кераки, жамоат тартибини сақлаш ва ҳавфсизлигини таъминлаш ишлари ёшларнинг эътиборини жалб қилиш, уларни оғоҳликка ва фалолликка қақариш, фидойий ёшларни аниқлаб, уларни «Маҳалла посбони» жамоат уюшмасига жалб қилишдек ҳайрли мақсадларни қўзғаб ўтказилган учрашувлар ўзининг самарасини берди.

Яъни «Темирийўлчилар» маҳалласидан 4 нафар, М. Тошмуҳаммад маҳалласидан 2 нафар, А. Термизий маҳалласидан 4 нафар, «Миробод» маҳалласидан битта, «Мингўрик» маҳалласидан 5 нафар, «Янги Миробод» маҳалласидан 2 нафар, «Тинчлик» маҳалласидан 2 нафар, «Қорасув» маҳалласидан 2 нафар, «Парвона» маҳалласидан эса 12 нафар ёшларнинг номзодлари посбонликка тавсия этилди.

Бешта маҳалладан жами 16 нафар 18 ёшга тўлмаган ёшлар «Маҳалла посбони» жамоат уюшмасига кириш истагини билдирдилар. Бу Ш. Рашидов, «Салор», Ойбек, «Янги Миробод» ва «Тинчлик» маҳаллаларининг фидойи, ватанпарвар ёшларидир.

Даврон ИСМАТОВ

Мавсумга шай

Бўсағада қиш, ҳар бир тизимда мавсумга тайёргарлик ишлари лбёнига етиб қолди. Бу айниқса аҳолига хизмат кўрсатувчи транспорт, коммунал ва иссиқ сув, газ таъминоти тизимида кўзга ташланади. Хусусан, биз «Тошшаҳарйўловчиган» Давлат уюшмасида бўлиб, уюшма таркибига кирувчи автобус, трамвай ва троллейбус корхоналарида бу борада олиб борилаётган ишлар билан яқиндан танишдик. Айни чоғда уюшма таркибиде 12 та автобус, 5 та такси, 5 та трамвай ва троллейбус корхоналари ҳамда Тошметрополитен фаолият кўрсатмоқда. Ҳар кун пойтахтимиз кўчаларида 1134 та автобус ҳамда йўналиш таксилари, 212 та трамвай, 187 та троллейбус чиқарилиб, шаҳар аҳолиси ва меҳмонларнинг узогини яқин қилиб келмоқда.

Уюшма корхоналари бугунги оғир молиявий аҳволга, ҳаракат воқеаларининг эскирганлигига ҳамда эҳтиёт қисмларнинг етишмаслигига қарамаздан аҳолига транспорт хизмати кўрсатиш маданийтини ошириш йўлида ҳаракат қилиб келмоқда, — дейди биз билан суҳбатда уюшманинг ишлаб чиқариш техника Бош бошқармаси бошлиғи Вячеслав Ким. — Бир неча йилдан буён ҳаракат воситалари олмган бўлсак-да, Самарқанд шаҳрида ишлаб чиқарилаётган «Узоқтайл» йўналиш таксиларининг хизматлари катта бўлмоқда. Ҳозирда бизнинг таркибимизда иккита таъмирлаш заводи бўлиб, уларда автокорхоналарнинг автобуслари капитал таъмирланиб, уларга зарур бўлган эҳтиёт қисмлари ишлаб чиқарилади. Маъзур завода ўзлаштирилган 90 хилдаги турли эҳтиёт қисмлари нозоз автобусларни таъмирлашда қўл келмоқда. «Ремзтранс» очик акционерлик жамиятида эса ер устиде электр транспорт корхоналари учун эҳтиёт қисмлари тайёрланди ва трамвай, троллейбуслар капитал таъмирланди.

Жамоамиз аъзолари корхона автобусларининг қиш мавсумида бир маромда ишлатилиш таъминлаш юзасидан бир қанча ишларни амалга ошириб, қишга тайёргарлик юмушларини ўз вақтида сифатли қилиб адо этди. Хусусан бу борада ишлаб тuzилиб ташкилий-техник тадбирлар ишлаб чиқилди. Шунингдек, Тошкент шаҳар ҳокимининг «Тошкент шаҳри ҳўжалигини 2001-2002 йил қиш даврида ишлашга тайёрлаш тўғрисида»ги қарорига бинон корхоналарда керакли барча ишлар бажарилди.

Ҳайдовчи ва таъмирловчилар, айниқса биринчи йил қиш фаслида меҳнат қилаётганлар билан мавсумда ишлаш хусусиятлари ҳамда йўл ҳаракати ҳавфсизлиги хусусида тушунтириш ишлари олиб борилади. Корхоналардаги иссиқлик тизими, бино ва иншоотларнинг профилактик ишларини амалга ошириш ва сув билан таъминлаш бўйича муайян ишлар қилинди. Шунингдек, электр ускуналари, алоқа тармоқлари, двигателларни ишга туширишни осонлаштирувчи воситалар, автобусларни буг билан иситиш тизимлари таъмирланиб синовдан ўтказилди. Шу билан бирга ёнилиги қуиш шохобчалари профилактик қўридан ўтказилди, технологик ускуналари қайта текширилди.

Яқинда 12-автобус саройида янги ишлаб чиқариш биноси ҳамда ёнилиги қуиш шохобчаси ўз фаолиятини бошлади. 3-автобус саройида эса, суёқ ёнилигида ишлайдиган янги қозонхона қурилиш ишга туширилди. Бунинг ҳисобига марказлаштирилган иссиқлик энергияси учун тўланадиган анчагина маблағимиз тежаб қолинди. Бир неча автобус саройларидаги қозонхоналар суёқ ёнилиги, яъни мазут билан ишлайди. Бу қозонхоналар учун мавсумга етадиган 370 тонна ёнилиги тахт қилиб қўйилди.

Айни дамда уюшмамиз томонидан Тошкент шаҳрида транспорт хизмати кўрсатиш ишларини юқори даражада олиб бориш бўйича ҳамма зарурий чоралар қўрилмоқда.

Очил ҲАЗРАТОВ

«Ёшлар куни» ўтказилди

Собир Рахимов тумани ёшларини бирлаштириш, ижтимоий ҳимоялаш, улар орасида бугунги кунда Республикада юз бераётган ўзгаришларни соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш мақсадига ёшларнинг «Камолот» ижтимоий ҳаракати туман бўлими томонидан туман «Ёшлар куни» тадбири ўтказилди.

Тадбир туманда жойлашган «Оймомо» боғига маълумоти, миллиятдан қатъи назар қизиқиш, 6-7 ёшдан то 28 ёшгача бўлган икки мингга яқин ёшни тўплаган ҳолда «Куч бирликда» шiori остида ўтди.

Тўплаган ёшларнинг ёшларидан келиб чиқиб учта бўлинган ҳолда тадбир дастурлари ўтказилди.

Биринчи бўлим мактабгача тарбия муассасалари тарбияланувчилари учун асфальтга расм чизишдан бошланди. Унга туманда жойлашган бир неча мактабгача муассаса тарбияланувчилари жалб этилди ва улар орасида ғолиблар эълон қилиниб тақдирландилар.

Иккинчи бўлим спортга иштирок ёшлар учун мўлжалланган бўлиб, учта вазн тоифалари ўртасида спортнинг кураш тури бўйича мусобақалар ташкил этилди. Унда асосан туманда жойлашган лицей ва техникумларнинг талабалари иштирок этишди.

Барча ёшдагилар учун мўлжалланган учинчи бўлимдан ёшларнинг маънавий дам олиши учун мусиқий-дам олиш дастури ўрин олди. Ушбу дастурни туманда

Мамлакатимизнинг буюк келажagini мана шундай фидойи, ватанпарвар ёшлар бунёд этишди.

Тоҳир Нигматуллин олган сурат.

жойлашган меҳрибонлик уйи тарбияланувчилари очиб беришди, улар Ватанимизни мадҳ этадиган қўшиқ ва рақслари билан меҳмонларни ҳушнуд этишди. Кейинги чиқишнинг 309-лицей талабалари амалга оширишди. Улар «Дунё халқлари Ўзбекистонини қуйлайди» мавзусида кўп

тилардаги бадий чиқишлар билан туман мактабларида таҳсил олаётган ўқувчилар орасида нафақат ўз она тилини, балки турли давлатларнинг тилларининг ўргатилиши яхши йўлга қўйилганини намойиш эта бера олишди ва бу лицей талабаларига мактаб ўқувчилари

Гулчеҳра ИСЛОМОВА,
«Камолот» ёшларнинг
ижтимоий ҳаракати Собир
Рахимов тумани Кенгаши
рамси.

ОЛТИНЧИ ГУЛШАН

(Давоми).

Унинг жамолидан фалак титрар. Агар бу тоғ ичра дов кириб колгудай бўлса ваҳимага тушар, мабодо шери фаррон кириб колса захраси ёриларди. Тонгинг ўртасидан катта йул тушганди. Аторуд ушбу йулдан юриб, бир неча кундан сўнг бир нишона кўрди. Аторуд яқинлашиб боргач, бир катта мавж уриб турган дарёни кўрди. Дарёнинг оқими шўх, беллашган кишига зарба бермоғи аниқдек эди. Дарёнинг атрофи дашту чўл, аммо ўртадан бир катта йил кетган эди. Аторуд дарёни бўйлаб ушбу йулдан юрди. Ниҳоят бир манзилга етди. Бу манзилнинг барча аҳли маймунлар эди. Улар Аторудни кўриб шод-хуррам бўлиб, унинг олдида турли таомлар қўйиб зиёфат қилдилар. Аторуд маймунлар масканидан соғ-саломат чиқиб, яна бир неча кун суръат билан йул юрди. Узоқдан бир ажиб шаҳар намоян бўлди. Аторуд шаҳарга етиб бориб, кўчама-кўча юриб сайр қилди. Аммо шаҳарда бирор одамни учратмади. У уйма-уй юриб айланиб чикди. Лекин ҳеч ким йўқ эди. Бозору расталарни бориб тамошо қилди, дўкон пештахларидан анору қанду писталар муқаммал қўйилган. Дўконларнинг эшиклари ланг очилган, барча матою мевалар ҳар томонга сочилган эди. Жаҳонда бунчалик бикр шаҳар камдан кам топиладй, бу шаҳар — шаҳар эмас, худди боғи Эрамининг ўзгинаси эди. Саҳрода қўй-қўзю туялари ҳисобсиз, боғларида мева навлари ададсиз эди. У ерда бир арк кўзга ташланиб турарди, унинг баландлигини кўрган кишининг ақли лол бўларди. Аркнинг қорорвулхоналари осмон баробар, девор кунгаларли Арши аълога етарди. Кўрган олтин билан зийнатланган. Аторуд кўрган атрофини айлиниб тамошо қилди. Дарвозанинг ҳар бир тавақаси қўшдек ақрираб турарди. Аторуд буларни кўриб хайратга тушди. Бироқ одам насли кўринмас эди. Шу боис Аторуд ғам-ғуссага мубтало бўларди. У ўз-ўзига ўйларди: бу қандай қошона экан, балки парилар маконимкин? Бу тушумиу ёки унгумиу? Ёки мени бу ерга бирор пари олиб келдими? Унинг юраги ваҳм олиб, тангирга нолиш қиларди.

Шу аснода бир парирў кўринди. У худди жаннат ҳурларидек жилва қилиб, жаҳонни нурдек мунаввар қилди. Аторуд паривашни кўриб беҳуш бўлди. Париваш дарҳол келиб Аторуднинг бошини тиззасига олди. Аторуднинг кўзидан ёш оқиб, у етти марта ўзидан кетиб беҳуш бўлди. Париваш Аторудни ўзига бир оз улфат қилиб олган, унинг кўнглидаги ғуборлари кетди. Париваш ушбу кун Аторуд билан бирга гулистон саҳнини сайр қилди. Гулистонда икки хил дарахт бор эди, париваш мазкур ажойиботлардан хабар берди. Улар иккови дарахт баргларидадн теришди, чунки бу икки баргларида хилма-хил хосиятлар бор эди. Бу баргларидагн бирини бирор кишига суртлса, дарҳол шакл-шамойили ўзгарар, иккинчисини суртса яна асл шаклига қайтарди.

Улар боғни тамошо қилиб, сўнг аркка чикдилар. Арк шундай улғувор баланд қилиб қўрилган эдики, гўё Зухал айвонидан ҳам қасроққ эди. Аторуд билан ул ой ўшал ерда бир-бирига махрам бўлиб, Аторуд паривашдан сўради: шахрингни ҳўб тамошо қилдим, аммо одам жинсидан ҳеч кимни учратмадим, ўзинг одам наслиданмисан ёки паривашсан? Ёки оламда бир афсунгармисан? Париваш тўти янглиг сўзга кириб: отам бу шахарнинг султони эди, аскарининг ҳисоби йўқ, фўқароси ҳаддин зиёда эди. Бу шахарнинг номини Гулфом, отамнинг исмини Баҳром деддилар. Менинг ҳўсинимга бир дев ошк бўлиб, иш амали мени ҳўсинимни тамошо қилиш эди. Девнинг номи Ифрит бўлиб, қўзларидан ўт қақнаб турарди. У ота-онам, барча қариндош-уруғларимни ҳалок этди. Бора-бора барча шаҳар аҳолисини ҳалок этди. Хар кўни намозшомада ҳўзуримга келиб то тонг отгўнча ҳўсўн жамолимини тамошо қилиб ўтиради. Аммо менга қўлини ҳам тегизмайдн. Тонг чоғи ҳўзўрлар қичқирishi билан кетиш учун парвоз қилади, — деди.

Аторуд паривашдан бу сўзларни эшитган, эй нозик ниҳолим, девни йўқотиш чорасини топдим. Маълумки, девлар ўз жонини бошқа бир жонивор жисмига жойлаштириш илминни ҳам яхши билурлар. Ушбу «илм» уларни йўқ қилиш йўлида калит вазифасини ўтамоғи лозим, — деди. У маълун дев келиш олдида мен қўлимга ўткир тигни ушлаб, пана жойда беркиниб турсам, сен ўзингни ёлғондан касалга солсанг, у келгач сени гирён ва нолон аҳволда қўргач, албатта сендан ҳол-аҳволинг ҳақида сўрайди. Шунда сен унга дегилки, элимдан айрилиб қариб бўлдим, ғам-андўхдан ҳўлим забўн бўлди. Девни ҳалок этмоқ учун иккови шу маслаҳатни қилдилар.

Намозшўн бўлиши билан атрофни қоронғулик босиб, ҳар хил баҳайбат овозлар эшитилиб, осмондан тош ва тўпроқлар ёғилиб, кўзга ҳеч нарсга қўримай қолди. Шу аснода дев осмондан ҳаҳру қазаб билан тушиб кела бошлади. Унинг қомати минорадек, қўзларидан учқун қақнаб, оғзидан олов пурқарди. Унинг бир шоҳи Маширққа, бир шоҳи Мағрибга кетганди. Шу аллозда кас-рқа келиб тушди, гўё Зухал юлдузи ой билан қўришди. Дев маҳ-вашини ғамгин аҳволда қўриб, нимадан кўнгли гаш эканини сўради. Париваш қўзидан мақр ёшини оқизиб деди: сени деб элимдан айрилиб, бу масканда ёлғиз қолдим. Энди бир оз кўнглимни овла, чўнончи ўз жонингни бошқа бир жонзод жисмига қандай жойлашингни (нақли арвоҳ) менга тамошо қилдир! Дев маҳвашидан бу сўзни эшитиб бағоят ҳўшнуд бўлиб, шу заҳоти осмонда учиб юрган калхатни тутиб олиб, уни ўлдириб, ўз жонини унинг жисмига жойлаб, худди калхатдек осмонга учиб чиқиб ҳар томонга парвоз қила бошлади. Девнинг асл жасади эса ерда жонсиз қўзилиб ётарди. Аторуд беркиниб ётган еридан юғуриб чиқиб келиб, девнинг жонсиз танасига тиги уриб пора-пора қилди. Шу аснода ҳаводан учиб тушаётган калхат, ўз танасининг пора-пора бўлганини кўриб фарёд чекиб қичқирар ва уясини то-полмаётган қўшдек ўзини ҳар ёнга урарди. Шу пайт Аторуд ҳоси-ятли дарахт баргидан бирини олиб ўзига суртди, шу заҳотиёқ у лочинга айланиб, ҳавога қўтарилиб сўнра ўзини калхатга уриб, уни чангалига олиб бошини узди. Сўнра иккинчи баргни олиб ўзига суртиб эди, яна аввалги ҳолига келди. Шундай қилиб девни йўқотиб, унинг жасадини дарёга ташладилар. Арч ичда факат икки ёр қўлиб, гўё бўлиб билан гул гулзорда сокин эдилар. Ик-киси бир-биридан қомрон ва қомбахш бўлдилар. Париваш ҳар икки оёғига билак узук тақиб (ҳиндларда оёқ почасига билак узук тақиб одат бўлган) ўрнидан туриб анҳор томон кетди. Мазкур би-лак узук (халхал) ниҳоятда чиройли ишланган бўлиб, қимматбаҳо тошлардан гул ўйиб асалган эди.

Тўрғун ФАЙЗИЕВ тайёрлаган.
(Давоми бор).

Мен ўзбек қизиман

Ҳамиша жаннатга қиёс этиладиган юртимизга келгувчилар кўп бўлибди.

Аммо бу истаб-изловчилар орасидан факат шу тўпрокни ўзига тақдир, қисмат билганлар, унинг оғир-енгил кунларига елка тутганларгина қадр топганлар.

— Онам раҳматлики марғи-лонликлар Анна аяқон, дада-мизни эса ўзбекчасига Аркин ака деб қақиршарди. Онам киш кўнлари сандал атрофида ўтирганмишда бизга тўқши, тиқшини ўргатиб ўтириб, доим бир гапни такрорладилар: «Худо хоҳласа, ҳаммаларингиз яхши инсон бўласизлар. Ўй-жойли бўлиб оёру топасизлар, аммо бир нарсани сира унут-манглар. Биз Ўзбекистондан нон-туз қарздормиз. Туз ҳақини унутган киши кўр бўлади. Қайда бўлманглар, шу қар-зни фарз билинглар». Онаизо-

рим-а, унутиб бўлармиди у кун-ларни? Дадам ва аям — ёш ке-лин-куёв ва асли миллати Фар-рангй бўлган бувижонимга Ма-ғрилон шаҳар поезд йўлига яқин жойдаги Саидвали қарвон ма-ҳаллалик Диёр қаптарвоз исмли чол ўз қаптархоналарининг би-рини бўшатиб, уй қилиб берган. Уша дарёдил чолдан бошлаб қанча инсонлардан меҳр-муҳаб-бат кўрдик. Оғзидиғи ошни ту-тишди бизга ўзбеклар. Қумри хола, Умри хола... қай бирини айтмай, — дейди табарруқ, тўқсон ёшга кириб оппоқ рўмол чекра-сига ажиб нур бахш этиб янаям фэйзли кўриниш олган семим-ли санъаткоримиз Гавҳархоним Раҳимова.

Гавҳархоним онаизори ўти-ларини ҳамиша хотирда тутди. Иккинчи жаҳон уруши фронт-ларида ҳаётбахш қўшиқлари билан аскарлар юрагига жасорат солди.

Осойишта кунларда ҳам хал-қимизнинг дурдоналари — ла-парлари, яллаларини териб, сайқаллаб яна элга тақдим этди. Ўзбекистонда у кишининг қада-ми етмаган шаҳру қишлоқлар йўқ ҳисоб.

— Гавҳархоним қайси давра-га кирса, сингишиб кетади. Хо-размга борса, уни хоразмлик, Сурхондарёга борса, сурхонда-релик деб ўйлайсиз. Либосла-ри, тарихи, урф-одатларигача билади, — дейди кўп йиллар ва йўлларни Гавҳархоним билан

бирга юриб ўтган сафдоши та-ниқли санъаткор Розияхоним Каримова.

Гавҳархоним қайга борса «йилт» этган истеъдоқларни излади, топса, сўниб, ота-онаси билан гаплашиб, пой-тахтга ўқишга олиб келишга интилди.

— Қанча қизлар опанинг уй-ида яшаб, фарзандидек ёб-ичиб, санъатда йўлни топди, — дейди Ўзбекистон халқ ар-тисти, эстрада юлдузи Юлдуз-хоним Усмонова. — У кишининг юлдузлар мисоли шогирдла-ри кўп. Бугун қанчаси бири-лаш ўзбек санъати аталимиш бир гулшанга тароват, ёғду бериб туришибди.

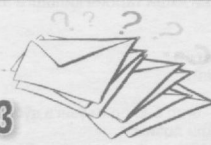
Гавҳархоним ҳамон тетик. Аёллар илдида Президентимиз фармонлари билан «Эл-юрт ҳурмати» орденига муяссар бўлдилар.

— Элимизнинг ҳурматини қўқсимда гулдай тақиб юраман. Гавҳарлигим, борлигим ва бор-лигим учун ўзбеклар, Ўзбекис-тондан миннатдорман, — дей-ди соф Марғилон лаҳжасида санъаткор ўнг қўлини қўқсига қўйиб.

Кўтулғ ёшиниз муборак бўлсин! Омон бўлинг! Ҳамиша давраларимизга фэйз киритиб юра беринг опажон.

Муноҳотхон НУРМАТОВА,
Республика Байналмилал
маркази раиси ўринбосари.

Сўранг, жавоб берамиз

Отам вафотидан олдин уй-жойларини нотариус орқали менинг но-мима васият қилиб берган эди. Орадан 6 ой ўтгандан кейин васият-номани кўрсатсам онам (ўзай она) уйни пенг иккисга бўласан деб тутиб олдилар. Нотариусқа ҳам ҳўжжатларини қайта расмийлаштиришмапти. Уларнинг шўнга ҳаққа бўрми? Васиятнома қачонгача ўз қўлини йўқотмайдн?

М. Усмонова. Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 1142-моддасиа би-ноан мерос қолдирувчининг воия етмаган ёки меҳнатга қобилиятсиз бола-ларни, шунингдек меҳнатга қобилиятсиз эри(хотин) ва ота-онаси, шу жум-ладан ушн фарзандликка олганлар, ваиятноманинг мазмунидан қатъи наз-р, қонун бўйича ворис бўлганларида улардан ҳар бирига тегишли шўнча мўлган улўшнинг ярмини (мажбурий улўш) мерос қилиб олашади. Ушбу моддага қўра ўтай онангизнинг уйингн ярмига еталик қилишга ҳўқуқ бор.

Шу вақтдаги бирова тегишли бўлган ҳаюндада ижарада турган ҳаюда нововичлик қилар эдим. Энди эса ўзим нововйхона очишни мўлжалла-япман. Банкдан кредит олишим мўмкинми?

М. Носиров. Тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш мақсадига кредит олиш мўмкин, бу борада ўзингизга яқин бўлган банкка мурожаат этишингиз лозим.

Отам номларидаги машинани ишонч қўгози билан мен ҳайдайман, лексин ДАН ҳодимлари билан ҳоҳида тортишиб қолишга тўғри келади. Менинг фамилиям отамнинг фамилияларидан бошқа (буваимники) бўлган-ли буни сабаб бўляпти. Илтимос, ишонч қўгози ҳақида тўлақ маълумот берсангиз.

М. Усмонов. Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 134-моддасида қўра-тилишча, бир шахс (ишонч билдирувчи) томонидан иккинчи шахсга (ишончли вақилига) учинчи шахслар олдида вақилик қилиш учун бе-рилган ёзма вақолат ишончнома ҳўсбланади. Ишончли вақил ўзига ишон-чнома билан берилган вақолатлар доирасида иш олиб бориши лозим. Сизга тегишли тартибда автомашина бошқаришга ишончнома берилган бўлса ва унинг мўдлати етмаган бўлса ДАН ҳодимлари билан тортишишга ҳеч қандай асос йўқ.

Биз истиқомат қилаётган уй-жойимизнинг иккита ҳонасини вақтин-чаликка бир ёш онага ижарага бермоқчи эдик, айтишчи бунинг учун қимга мурожаат этишимиз лозим?

Б. Сафаров. Сиз ўзингизга тегишли бўлган уй-жойни ижарага бермоқчи бўлсангиз, узоқ тарафлар келишиб олишган бўлса, ўзингиз истиқомат қилувчи ту-мандаги қишлоқ нотариал идорига мурожаат этиб, тегишли ҳўжжатлар-ни тақдим этсангиз, амалдаги қонунларга мувофиқ ижара шартномасини тузишингиз мўмкин.

Никоҳдан ажратилган эр (хотин)нинг ўз фамилиясини ўзгартириши мўмкинми?

П. Маҳкамоева. Никоҳда қириш вақтида ўз фамилиясини ўзгартирган эр (хотин) ни-коҳдан ажратилгандан кейин ҳам шу фамилияда қолишга ҳақли ёҳуд унинг хоҳишига биноан суд томонидан никоҳдан ажратиш тўртисидида қарор чиқарилаётганда уни никоҳгача бўлган фамилияси қайтарилиши мўмкин.

Жавоблар Юнусовид тўман 6-Давлат нотариал идораси нотариуси Икромжон ИСМОИЛОВ ва тахририят ҳодимлари томонидан тайёрланди.

Ҳурматли ҳамшаҳарлар! Ўзингизни қизиқтирган масалалар юзасидан 132-11-39 телефонига қўнироқ қилсангиз малакали мутахассислар ёрдамида саволларингизга батафсил жавоб беришга ҳаракат қиламиз.

ажиб дунё

Фаройиб сақич

Япониядаги «Мадзима кор-порейшн» компанияси мусика-ли сақич яратди. Бу сақич уй ёки машина калитига боғлаб қўйилса, уларнинг йўқолиб қолишига йўл қўймайди. У жуда сезгир фотодиод ва овоз таркатувчи махсус қурилма билан жиҳозланган. Бундан ташқари ҳар кимнинг дидига мис келадиган 20 хил оҳанг та-ратиши мўмкин.

Сақич чўнтақда «ётган» пай-тда ҳеч қандай овоз чиқармай-ди. Тасодифан ёки қўтилмаган-да ёруғлик юзини қурадиган бўлса, шу заҳотиёқ атрофга оҳанг таратиб, эгасини хабар-дор қилади.

Электроника билан «тўлди-рилган» сақич атиги 20 грамм бўлиб, нархи 30 долларга яқин. Лекин бу нархни калит йўқотиш натижасида етарган мод-дий ва маънавий зарар билан таққослаб бўлмайди.

Ҳам гўзаллик, ҳам саломатлик

Голландиялик бир сартарош ўзининг гўзаллик салонига тез-тез таширф буюрадиган аёллар учун қизиқарли янгиликларни тақлиф этди. Хонимлар Фен-қалпоқлар остида ўтиришган-да вақтарини бекор кетказ-масликлари учун у ҳар бир кресло остига велосипед пе-далини ўрнатган. Бундан ҳам сартарошга, ҳам мижозга фой-да. Мижозлар педални айлан-тириб, жисмоний машқ бажар-салар, сартарош кресло ости-даги миттгенератордан қўшимча электр энергияси олади.

Муҳаббат
ХАБИУЛЛАЕВА
тайёрлади.

Шарқ дурдоналари

ОЗ-ОЗ ЎРТАНИШ ДОМО БУЛАД...

● Тўғрилиқ, очик юзлик, ҳалол ризқ топишга киришиш, кучи етгунча оиласини маишатдан тангликда қолдирмаслик саодатмандлик нишонидир.

● Комил ақл-хушга эга бўлган киши ўзини паст мартабадан юқори мартабага кўтарайди. Райи-ақли кучсиз бўлган киши эса, ўзини баланд мартабадан куйи ташлайди.

● Даража, мартабага кўтарилиш кўп саъий-ҳаракат билан ҳосил бўлади, саъий-ҳаракатли, ишчан одамларгина улуғликка етиша оладилар.

● Тавозеъ ва мулоимлик душманни дўст қилади, дўстни ҳешлик ва қариндошлиқ даражасига етказиши.

● Машҳур ўзбек шоири Машраб айтди:
**Мардларнинг ишларин андеша қил,
То тириксан яхши ишни пеша қил,
Жиноят ахтар агар очил эсанг,
Изла яхшиларни дарё дил эсанг.**

ХИКОЯТ. Бир подшоҳнинг ёнида ўзининг ва хизматчисининг ўғли ўтирганди.

Подшоҳ ўз ўғлидан:
— Ўғлим, ростини айт, сен дунёда нималарни орзу қиласан, кўнглинг нималарни истайди? — деб сўради.

— Молу мулким кўплиги билан шўхират қўзонийми, доим шароб ичиш, овға чиқиш, айш-ишратдан холи бўлмаслигим орзу қиламан, — деб жавоб берди подшоҳнинг ўғли. Сўнгра подшоҳ хизматчисининг ўғлидан:

— Тўғрисини айт, сенинг келажақдаги орзу-тилагинг нима? — деб сўради.

Хизматчисининг ўғли мулоимлик билан:
— Шафқатли, марҳаматли, хайр-саховатли бўлишни, халққа хизмат этишни, жамиятга фойда етказишни, ҳаммининг меҳру муҳаббати, олқиш-ишни олишга муваффақ бўлишни орзу қиламан, — деб жавоб берди.

Подшоҳ унинг сўзларидан кўп таъсирланди, бу олижаноб ўғилни кучоғига олиб севди, юз-кўзларидан ўйиб эркалади ва айтди:

— Барақалла, ўғлим, шундай бўлиш керак, орзу-ниятингга, мурод-мақсадингга ет, — деб олқишлади, уни яхши тарбия қилишга аҳамият берди.

Байт:
**Ким ҳалойиққа тараххум қилмағай,
Унга асло бахт давлат келмағай.**

● Олимлардан Н. Хаддо айтди:

— Дўстликнинг муҳим қондилари — агар бир одам ўзига дўст топишни истаса, шу қондиларга риоя қилиши лозим:

1) Ихлос-муҳаббатнинг ҳақиқий таржимони — ихлосдир. Дўстга хайрихоҳ бўлиш, керакли вақтда унинг манфаати йўлида хизмат қилиш буни исбот этади. Муҳаббат ихлосга тескари эмас, аксинча уни қувватлайди, чунки икки дўст орасидаги муҳаббатдан мақсад — бир-бирларига манфаат етказиш ёрдамлаштириш. Агар икки дўстдан бирисининг кўнглидан бу мақсад чиқиб кетса, унинг муҳаббати фақат мунофиқлик, рибкорликдан иборат бўлиб қолади.

2) Хўшмуомала — бошқаларнинг кўнглиларини кўтаришдир. Хўшмуомаласи тўғрисида у одам бошқаларнинг қалбларини ўзига жалб этади. Ширинсўз, очик юзлик, гўзал ифода, тавозеъ, мулоимлик, тили маъносиз, беҳуда сўзлардан тийилиш ва бошқа гўзал хулқ-атвор билан хўшмуомала ҳосил бўлади.

3) Йўл қўйиш — бу икки дўстнинг ўзаро тортишишларига сабаб бўлган бир нарсадан икковидан бирисининг воз кечишини таъмин этиб, душманлашиш ва кўнгли қолдиришнинг олдини олишдир. Кўп вақтда инсон майда-чўйда нарсаларни ҳисоблаб, ўз дўстидан ажралиб қолади.

4) Яхшиликни эътироф этиш — бу дўстнинг дўстга қилган яхшилигини тан олишдир. Дўст дўстга яхшилик қилса, мақтанмаслиги, миннат қилмаслиги лозимдир.

5) Танишиш — бу дўстлик манзилига олиб борувчи бир йўлдир. Агар бу йўлдан тўғри бормай, эгри-бугри кадам қўйилса, ўртада душманлик пайдо бўлади. Бир киши билан танишиб, уни дўстликка қабул қилишда жуда ҳам эҳтиёткорона ҳаракат қилиш керак.

Байт:
**Ким деса айбингни, султоним дегил,
Бошидан айлан, негаҳоним дегил.**

● Олимлардан Қуддусий айтди:

— Олтиндан қадрли, гавҳардан қимматли бир нарса бор бўлса, у ҳам — вақтдир. Вақт бизнинг ҳар турли ишни ишлашга кучимиз етганидан фурсатдир. Бир соатнинг бекор ўтгани — ихтиёримизда бўлган фурсатнинг зоеъ бўлгани демакдир. Ҳолбуки, шу фурсат ичида фойдали ишлар ишлашга ихтиёримиз бор эди. Фурсатни ганимат билган одам вақтдан истифода қила олади.

● Агар бир одам вақтнинг шариф ва азиз бир нарса эканини тақдир эта олса, ишонингки, у одам умрини роҳат ва фароғатда кечиради. Вақт нақд олтиндир, уни зоеъ этганларни бозорларни айланиб бўш қўл билан қайтганлардан фарқлари йўқдир, бунга диққат қилиш керак.

● Ҳар кун эрталаб ўзимизга бир ишни тайин этиб, ишларни қандай баҳарлишимизни фикр қилайлик. Жаҳоннинг ҳозирги ободлиги, инсоният ва маданиятнинг бу қадар тараққийси албатта маърифат эгаларининг битмас-туганмас ғайратлари соясида вужудга келгандир. Шунинг учун бир минут вақтни ўринсиз ва фойдасиз ерга сарф этиш — исрофдир.

● Ҳар кун кечқурун бугун кечирган вақтларимизни муҳокама этишимиз, кундалик ишларимизнинг ҳар бирига вақт тайин этиб, шу вақтлардан кечиктирмайин ишларимизни бир тартиб-интизом остига олишимиз лозим.

Машҳур кишилар ҳаётидан

● Қадимги Эрон подшоҳи Кир ўз аскарларининг 75 фоизининг номини билган.

● Александр Македонский (Зулҳарнайн) эса қўшинининг 90 фоизини юзидан таниган.

● Буюк аждодимиз, машҳур энциклопедик олим Абу Райҳон Беруний денгиз сувининг тўққинининг қирқоққа кўп миқдорда оқиб келиши (прилив) ҳамда тўққинининг қирқоқдан секин-аста узоклашув (отлив)га қараб, турган ер оролми, ярим оролми аниқ билган.

● Буюк давлат арбоби, фалақий фанининг отаси бўлмиш Мўла Улугбекнинг 2000 йилгача бўлган даврининг кўёви ва ой тўғилиши учун турган жадвали, ҳозирги компютер тарадиги жадвалдан атиги бир неча соат фарқ қилиб, ханузгача жаҳон олимларини лол қолдирибди.

● Жаҳон тиббиёт фанининг улуғи бўлмиш буюк олимимиз Абу Али ибн Синонинг бир сўзларини эсласак ёмон бўлмайди. «Беморга аниқ, тўғри ташхис қўйиб, меҳр билан даволанса у албатта соғаяди, лекин қилинган меҳнат эвазига ҳақ талаб қилиш шифокор учун мос эмас» деган эди.

● Шеърят соҳасининг буюк зукко олими мир Алишер Навоий: «Менга бир харф ўргатган одам олдида умр бўйи қарздорман» — деган эди.

● Қадимги юнон файласуф олими Софокл ҳаддан ташқари ҳозиржавоб бўлган. Шунинг учун уни мот қилиб, уялтириш мақсадида у ўртқолари билан суҳбатлашиб турганида бир қитмир унга қараб: «Нима учун сахар пайтида товуқ бир оёғини кўтарайди?» — деган саволни беради. Шунда Софокл: «Агар икки оёғини кўтарса, товуқ йиқилади-ку», деб жавоб берган.

● Физика фани соҳасида Иттифок бўйича биринчи Нобель мукофоти совриндори, буюк олим Петр Капица (Россиянинг машҳур олими Владимир Капицанинг отаси) аспирантлардан имтиҳон олиш пайтида аспирант қийналса, у аспирантга қараб: «Сиз кечқурун 17.00 га қадар шу саволга барча манбалардан фойдаланиб, тайёрланиб кейин келасиз», деган. Кечқурун эса Петр Капица шу саволга таавуқли бошқа бир кичик савол бериб, аспирантнинг билимини аниқ белгилган.

Илҳом ШЕРМУХАММАД тайёрлади.

БЎШ ВАҚТИНГИЗДА

Шоҳмат бошқотирмаси

Энига: 5. Энг ҳаракатчан ва энг кучли дон. 6. Украинлик шоҳмат гроссмейстери. 13. Шоҳмат бўйича аёллар ўртасида учинчи жаҳон чемпиони. 14. Венгриялик опа-сингил гроссмейстерлар.

Бўйига: 3. Хужумни тезроқ амалга ошириш мақсадида пийда ёки сипоҳ қурбон қилинадиган ўйин боши. 4. Инглиз шоҳмат гроссмейстери. 10. Венгриянинг атоқли шоҳматчиси. 11. Литва мамлакатли гроссмейстери.

Диагональ бўйича: 1. Баскетболчи ҳам маҳорат билан уйнаган таникли шоҳматчи. 2. Аёллар ўртасида энг биринчи жаҳон чемпиони. 7. Италиялик гроссмейстер. 8. Шоҳмат бўйича Германия гроссмейстери. 9. «Шоҳмат» санъатидир, — нобарин, унга санъат сифатида ёндошмоқ даркор» — сўзларини ёзиб қолдирган жаҳон чемпиони. 12. Энг ХХ аср сўнгги чорагида шоҳмат юлдузи ҳисобланган чемпион. 16. Польшалик шоҳмат гроссмейстерларидан бири.

Муаммонома

Авалло куйида таърифланиб рақамларда ифодаланган сўзларни топиб очкични ҳал этинг.

1. Шоҳмат донаси — 7, 1, 3.
2. Шоҳматчилар мусобақаси — 8, 15, 13, 5, 2, 13.

3. Чехия шоҳмат гроссмейстери — 4, 1, 13, 8.

4. Таникли ҳинд шоҳматчиси — 6, 5, 6, 5, 10.

5. Эркин Воҳидовнинг «Шоҳмат ва шеър» асаридан «17, 11, 2, 5, эрмак эмас шеър ҳам шоҳмат ҳам. Ақллар кураши, тўғуллар жанги...»
6. Англиялик шоҳмат устаси — 16, 1, 12, 8, 1, 5.

7. Немис гроссмейстерларидан бири — 12, 6, 18, 6.

8. Венгриянинг уста шоҳматчиси, гроссмейстер — 14, 1, 9.

Энди очкич жавоблари асосида шакл атрофидаги рақамларни харфлар билан алмаштириб муаммонани ҳал этинг. Улардан буюк санхбикрон Амир Темур меросига маъмул ибратли сўз аён бўлади.

Тузувчи: Фозилжон ОРИПОВ.

Газетанинг шу йил 2 ноябрда берилган бошқотирманинг жавоблари:

1. Эртақ. 2. Илк. 3. Иш. 4. Ўғил. 5. Буюм. 6. Йироқи. 7. Банд. 8. Қашта.

9. Това. 10. Шар.

Ҳикмат: Эр киши тўғрилиқ билан буюк мақомларга эришади.

Муаммонома

Очкич сўзлар: 1. Зеби. 2. Гўжа. 3. Хуршид. 4. «Милан». 5. Қоч.

Ҳикматлар: Яхши хулқ — нақд ўлжадур.

Одамнинг беъзаги одобдур.

«02»: ҲОДИСАЛАР

● А. Икромов тумани ҳудудида ҳеч қаерда ишламайдиган С.З. исмли шахс ёнида захри қотил деб аталмиш 1,20 грамм героин моддаси билан милиция ходимлари қўлга тушди. Ҳалол меҳнат қилиб ҳаёт кечириб ўрнига, бундай жиноятга қўл урган бу навқирон йигитнинг афсус-надомати қор бўлмайди эди.

● Сирғали тумани ички ишлар бўлими ходимлари аввал ҳам судланган, аммо ўзига тегишли хулоса чиқармаган Д.С. исмли йигитни 1,25 грамм миқдорда героин гиёвандлик моддаси билан ушладилар. Ҳеч қаерда ишламадан ўзига «оғуфурўшлик»ни касб қилиб олган бу жиноятчи ҳам қонун олдида жавоб бериши муқаррар.

● Мирзо Улугбек тумани милиция ходимлари томонидан бошлар боғчаси дераза ойналарини синдириб кириб, 2 дон телефон аппарати ва турли идиш-товолқарни ўғирлаб кетган шахс қўлга олинди. Бирон жойда ишлаш ўрнига дайдиб, ҳар хил қингирликлар қилиб юрадиган М.Ю. энди ўтириб ўйлаб кўриб, қўлмишлари оқибатларидан сўнг хулоса қилармикан?

● Аввал ҳам судланган бўлса-да, лекин ҳеч қаерда ишлашни хоҳламайдиган Б.Ш. яна ўз хунарини кўрсатди. Кузнинг дастлабки совуқларига бардоши етмади шеклиги, ўзи мўлжаллаб қўйган хонадон эшигини усталик қилиб очиб кириб, қўтарганича иссиқ билан кечакларни ўмариб кетди. Шайхонтоҳур тумани ички ишлар ходимлари жиноятчини далилий ашёлар билан дарҳол тутиб келдилар.

● Мировот туманида жойлашган Ойбек метро бекати олдида қўлпа-қўлду пайтида талончилик жинояти содир этилди. Дарсга шошиб бораётган талаба Д. Раббимованинг бўйнидаги занжирини қўлиб олганга қочишга шайланган талончининг йўлини милиция ходимлари тўсишди. Ниятига эришолмай қолган андижонлик Н.Р. исмли бу шахс ўз қўлмиши тўғрисида афсус-надоматда қоладиган бўлди.

● «Чилонзор» савдо маркази атрофида қонқуний савдо билан машғул икки шахс милиция ходимлари томонидан қўлга олинди. Маълум бўлишча, иккаласи ҳам ҳеч жойда ишламайдиган, аммо мўмай даромад ортирмоқ ниятида гиёвандлик моддалари олди-соттиси билан шуғуллана бошлаган экан. Ёнларидан 4,31 грамм марихуана моддаси топилади. А.Я ва Е.М. лар қонун олдида жавоб берадилар.

● Яна бир гиёвандлик моддасини олиб кетаётган шахс Чилонзор ИИБ ходимларининг хушёрлиги тўғрисида тўхтатилди. Унинг ёнидан 34,93 грамм героин моддаси топилиди. Сирдарё вилоятидан пойтахтга келиб, ўз режаларининг амалга ошмай қолганидан ноҳуш қолган А.С. исмли бу йигит ўз ҳаракатининг жиноят эканлигини энди тушуниб етди.

● Ўз фикр-хаёллари гирдобиде алағлаб, безовталаниб бораётган яна бир шахс, Сирғали тумани ҳудудида навбатчиликда хизмат ўтаётган милиция ходимлари назарида бирмунча шубҳали кўринди. Тўхтатиб текширилганда эса унинг 13,7 грамм марихуана моддаси олиб кетаётганлиги аниқланди. Чилонзорлик Д.Л. ўз қадимининг ноҳуялиги ва оқибати ёмон бўлишини ҳеч ўйламаган кўринади.

**Самаридан ХАЛИЛОВ,
Тошкент шаҳри ИИББ
Матбуот марказининг
жамоатчи мухбири.**

Бош муҳаррир Акмал АҚРОМОВ

Манзилимиз: 700000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР:

ҳатлар — 133-29-70;
эълонлар —
133-28-95, 132-11-39;
факс: (371) 133-29-69.

Ҳажми — 2 босма табоқ офсет
усулида босилади.
2668 нускада босилади. Қўлго бичими А-2

Душанба, чоршанба
ва жума
кўналари чиқади.
Нашр кўрсаткичи — 209

Газета Ўзбекистон Давлат
матбуот қўмитасидан
10-рақами билан рўйхатга олинган

Нашрига етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта
булимларига ёки «Тошкент почтанинг» — 133-74-05 телефонига
муносабат қилишнинг мумкин.

Газета «Тошкент оқшоми»нинг компютер
марказида терилди ва саҳифаланди.

«Шарқ» нашриёт-матбоа екиндорлик компанияси
босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-йй.